

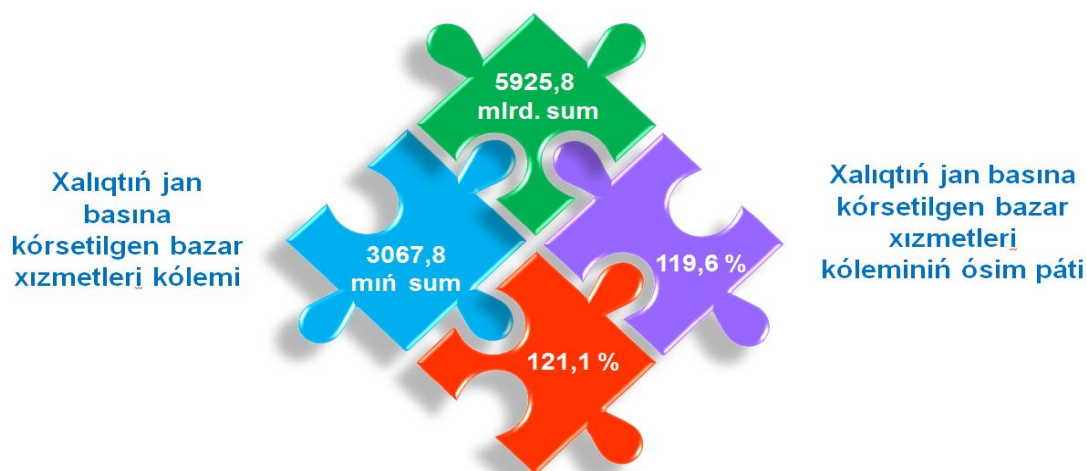
2021- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında Qaraqalpaqstan Respublikasında xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Xızmetler tarawınıń rawajlanıw dárejesi jámiyet párawanlıǵın sáwlelendiriwshi kórsetkishlerden biri esaplanadı. Resurslar sarpın únemlewshi nátiyjeli innovaciyalıq ekonomikanı qurıw processinde xızmetler tarawı bólek orın tutadı, sebebi ol, tovar islep shıǵarıw menen salıstırılǵanda, materiallar sarpınıń kemligine, qárejetlerdiń tez qaplanıwına hám joqarı paydalılıqqa iye.

Usı tarawdıń xalıq aralıq korporaciyalar, bankler, aviakompaniyalar, kompyuter orayları, telekommunikaciyalar, qamsızlandırıw, yuridikalıq hám konsalting firmaları, mámleket hám mámleketlik emes shólkemler, sonıń menen birge, kommerciyalıq bolmaǵan shólkemlerdi óz ishine aladı.

2021- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında xızmetler tarawınıń tiykarǵı kórsetkishleri

Kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi

Kórsetilgen bazar xızmetleri kólemińinń ósim pátı

Xızmetler tarawı bul — kárxanalar, shólkemler, sonıń menen birge, fizikalıq shaxslar tárepinen kórsetiletuǵın hár qıylı xızmetler, islep shıǵarıwdı óz ishine alǵan ulıwmalastırılǵan taypa bolıp tabıladı. Bul tarawdı kóbinese rawajlanǵan zamanagóy infrastruktura sebepli sanaattan keyingi ekonomikalıq struktura formasında kóriledi.

Islep shıǵarılǵan xızmetlerdiń tiykarǵı kórsetkishleri

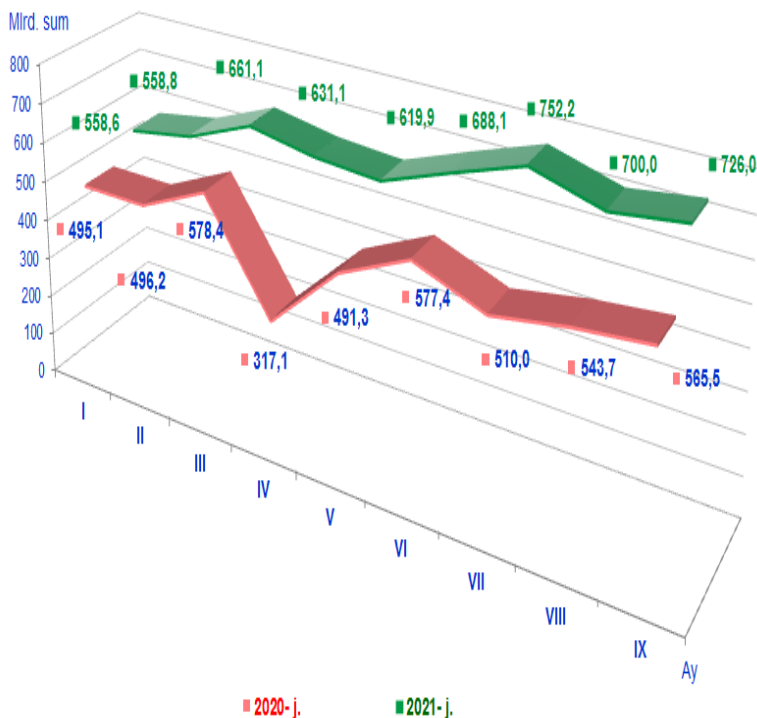
Dáslepki maǵlıwmatlarǵa kóre, 2021- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi 5925,8 mlrd. sumǵa jetti. Onıń nominal kólemi 1351,1 mlrd. sumǵa astı. Salıstırma ekvivalentte ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda ósim pátı 121,1 % ti quradı.

Ósim pátı	Kóleminin ósiwi	Xızmetler kólemi
• 121,1 %	• 1 351,1 mlrd. sum	• 5 925,8 mlrd. sum

Xızmetler - qarıydarlar (yuridikalıq hám fizikalıq shaxslar) jaǵdayın ózgartiretuǵın yamasa tovarlar, xızmetler hám finanslıq aktivler menen ayırbaslawına kómeklesetuǵın islep shıǵarıw iskerliginiń nátiyjesi esaplanadı.

**Kórsetilgen bazar xızmetler
kóleminiń salıstırılıwı, mlrd. sum**

2021- jıldıń yanvar ayına salıstırǵanda usı jıldıń sentyabr ayında (diskret ay) kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi 167,4 mlrd. sumǵa asıp 726,0 mlrd. sumǵa jetti.

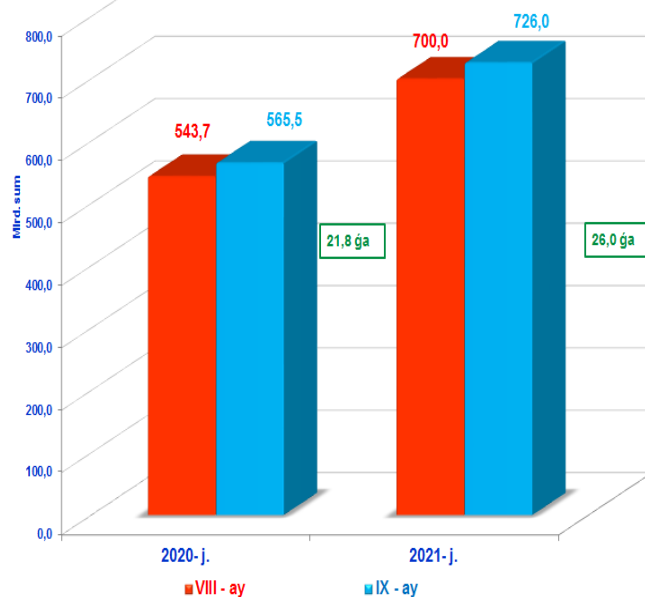
Salıstırw ushın :

ótken jıldıń sáykes dáwirinde olardıń kólemi 70,4 mlrd. sumǵa ósken hám 565,5 mlrd. sumǵa teń bolǵan.

2021- jil VIII - diskret (avgust) ayınıń kólemine salıstırǵanda, 2021- jil IX - diskret (sentyabr) ayınıń kólemi 26,0 mlrd. sumǵa ósken.

Salıstırw ushın :

2020- jıldıń VIII hám IX - diskret ayları ortasındaǵı ayırmashılıǵı 21,8 mlrd. sumdı quraǵan.

Xızmetler tarawı islep shıǵarıw ónimlilikin hám natıyeliligini asırıwǵa járdem beretuǵın hár qıylı iskerlik túrlerin óz ishine aladı.

**Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha islep shıǵarılǵan
xızmetlerdiń tiykarǵı kórsetkishleri
(2021- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında)**

	Kólemi, mlrd. sum	Ótken jılǵa salıstırǵanda ósım pátı, % te
Xızmetler – jámi	5 925,8	121,1
Sonnan:		
baylanıs hám málimleme xızmetleri	329,7	115,3
finanslıq xızmetleri	1258,4	131,4
transport xızmetleri	1490,5	117,2
sonnan: avtotransport xızmetleri	834,7	119,5
jasaw hám awqatlanıw xızmetleri	140,3	99,8
sawda xızmetleri	1337,2	109,0
kóshpes múlk penen baylanıslı xızmetler	153,4	120,9
bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler	359,2	180,9
densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler	71,9	136,1
ijara xızmetleri	132,4	139,3
kompyuterlerdi ońlaw boyınsha xızmetler	177,9	117,4
jeke xızmetler	223,2	115,0
arxitektura tarawındaǵı xızmetler	68,8	115,3
basqa xızmetler	182,9	130,0

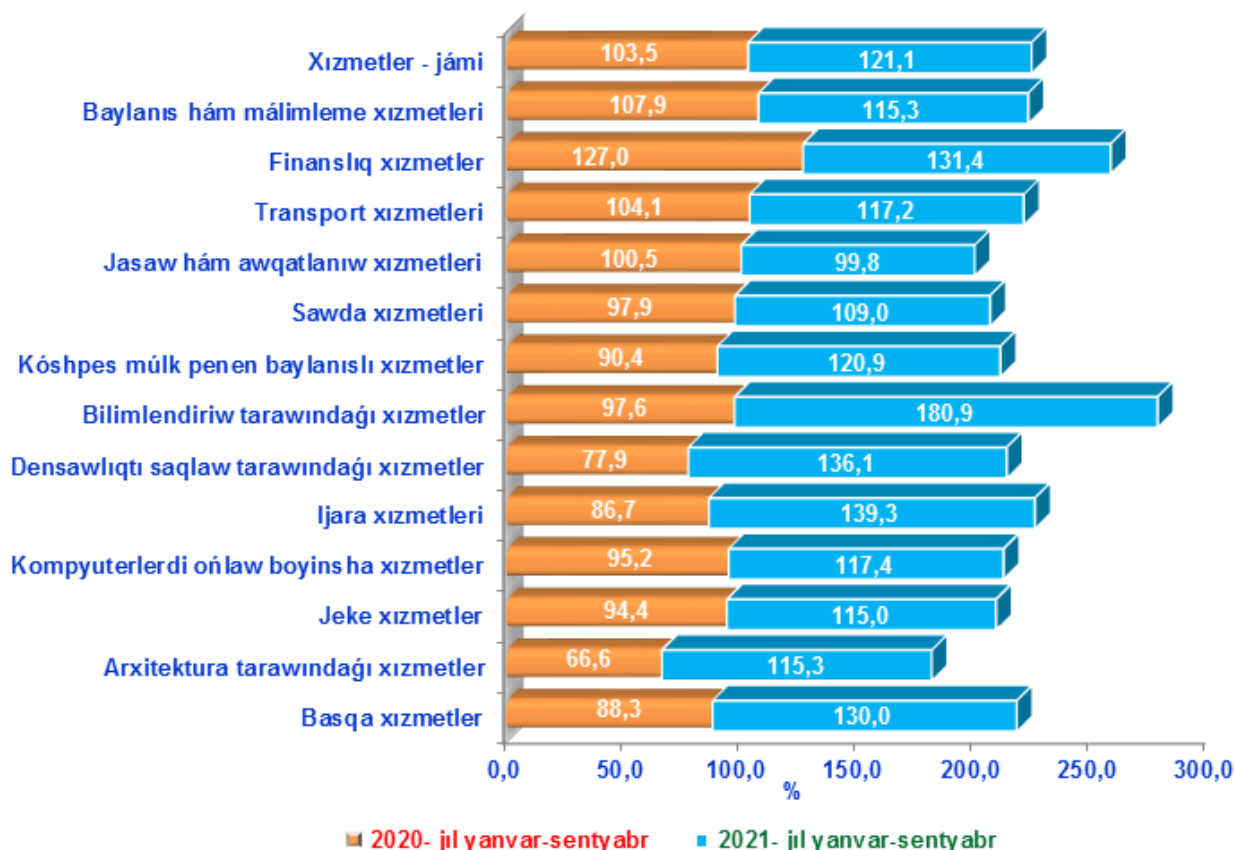
**Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha kórsetilgen bazar
xızmetleriniń quramı, % te**
(2021- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında)

Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha kórsetilgen bazar xızmetleri quramında eń úlken úlesti transport xızmetleri iyeleydi. Sonday etip, 2021- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında olardıń úlesi 25,1 % ti quradı. Usınıń menen birge, joqarı kórsetkishler sawda xızmetleri (22,5 %), finanslıq xızmetler (21,2 %), bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler boyınsha (6,1 %) úlesine tuwrı keldi.

Densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler kórsetiw kólemleriniń onsha úlken bolmaǵan ósiwi gúzetildi, olardıń úlesi tek 1,2 % ti quradı. Sonıń menen birge, joqarı bolmaǵan úles arxitektura tarawındaǵı xızmetler - 1,2 %, Ijara xızmetleri - 2,2 % ke tuwrı keldi.

Ekonomikalıq xızmet túleri boyınsha bazar xızmetleriniń ósim pátleriniń salıstırılıwı, % te

Joqarı ósim pátleri bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler (80,9 %), ijara xızmetleri (39,3 %), densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler (36,1 %), finanslıq xızmetler (31,4 %), basqa xızmetler (30,0 %), kóshpes múlk penen baylanıslı xızmetler (20,9 %), ti quradi.

Jasaw hám awqatlanıw xızmetleri kóleminiń ósim pátini (0,2 % ke) tómenlewi gúzetildi.

Dáslepki maǵlıwmatlar

Hár bir mámlekettiń ekonomikalıq turmısında zárúrli orın tutatuǵın sawda tarawı islep shıǵarıw hám tutınıw ortasındaǵı baylanıstı támiyinleydi, sonıń menen birge, tovarlardı islep shıǵarıw kólemi hám quramına, olardıń túrlerin jaqsılanıwına hám sapasınıń asıwına sezilerli tásir kórsetedi.

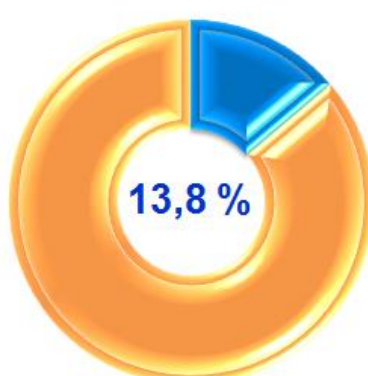
2021- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında, kórsetilgen bazar xızmetleri ulıwma kóleminde sawda xızmetleriniń úlesi 22,5 % ti payda etip, bul 1337,2 mlrd. sumǵa teń boldı.

Sawda - bul tovarlardıń aylanıwın, olardıń islep shıǵarıw tarawınan tutınıw tarawına ótiwin támiyinleytuǵın ekonomika tarawı bolıp tabıladı. Belgili bir mámleket ishinde sawda tovarların zárúr qarıydarǵa jetkiziw wazıypasın atqaradı. Ol kótere hám usaqlap satıw sawdaǵa bólinedi.

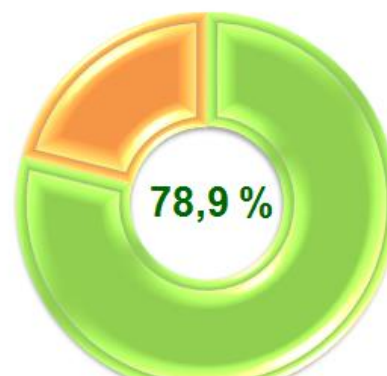
Sawda xızmetleri quramı, % te (2021- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında)

Avtomobiller hám motocikller ońlaw boyńınsha xızmetlerdi qosqan halda avtomobiller hám motocikller kótere hám usaqlap satıw sawdası

Kótere sawda boyınsha xızmetleri (avtomobiller hám motocikller sawdasınan tisqari)

Avtomobiller hám motocikller sawdasınan tisqari usaqlap satıw sawdası boyınsha xızmetleri

Ámeldegi dáwirde usaqlap satıw sawda xızmetleri úlesi 78,9 % ke tuwrı keledi.

Kótere sawda xızmetleriniń úlesi (avtomobiller hám motocikller sawdasınan tısqarı) 13,8 % ke jetti. Avtomobiller hám motocikllerdiń kótere hám usaqlap satıw sawdası boyınsha xızmetler, atap aytqanda, avtomobiller hám motocikllerdi ońlaw boyınsha xızmetlerdi qosqan halda, sawda xızmetleriniń ulıwma kólemindegi úlesi 7,3 % ti quradı.

Finanslıq xızmetler
(2021- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında)

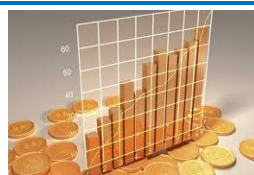
Finanslıq xızmetler kólemi 1258,4 mlrd. sumdı - quradı. **Salıstırıw ushin** : 2020- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında finanslıq xızmetler kólemi 937,1 mlrd. sumǵa teń boldı.

Olardıń ulıwma xızmetler kólemindegi úlesi 21,2 % ti quradı.

Salıstırıw ushin : 2020- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında olardıń úlesi 20,5 % ti quradı.

Ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda kólemi 321,3 mlrd. sumǵa kóbeyiwi gúzetildi.

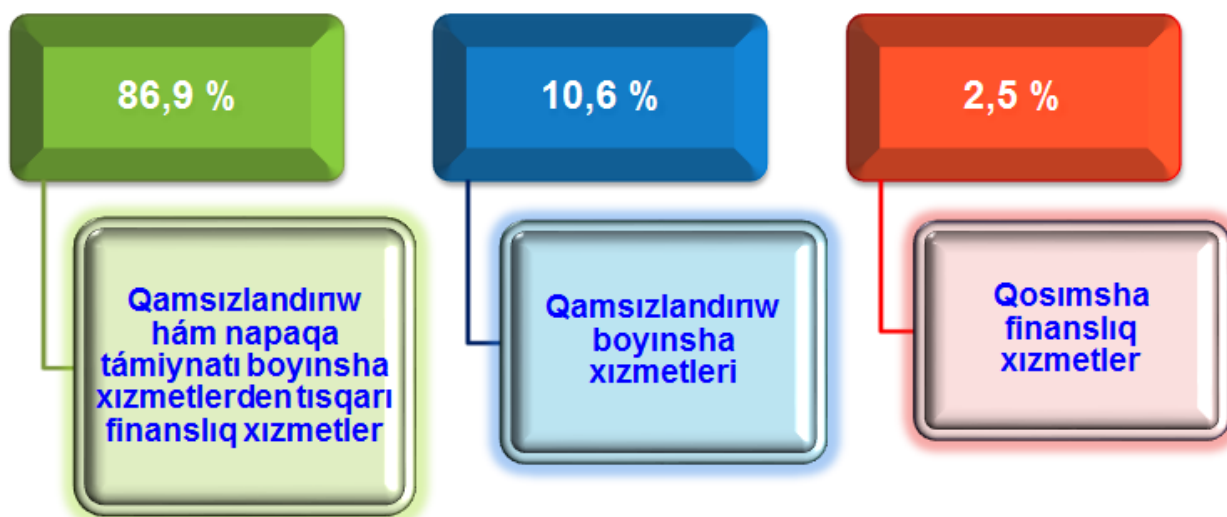

Finanslıq xızmetlerdiń ósiwi 31,4 % ti quradı.

Salıstırıw ushin : 2020- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında olardıń ósim pátı 127,0 % ke jetken.

Finanslıq xızmetler kólemi - finanslıq dáldálshılıq esabınan alınǵan procentli dáramatlar kólemi (xızmetler ushin belgilengen tólewler muǵdarında), sonıń menen birge, finans shólkemi tárepinen ssuda beriw yamasa depozitti saqlaw boyınsha xızmetleri ushin tólenetuǵın aqsha esabına kóre alınadı.

Finanslıq xızmetler quramı, % te
(2021- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında)

Finanslıq xızmetler ulıwma kóleminde qamsızlandırıw hám pensiya támiynatı boyınsha xızmetlerden tısqarı finanslıq xızmetlerdiń úlesi 86,9 % ti quraydı.

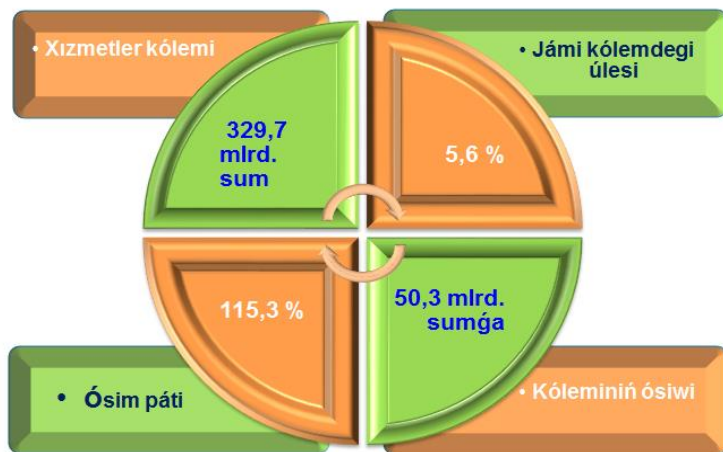
Ámeldegi dáwirde qamsızlandırıw xızmetleriniń úlesi 10,6 % aralığında gúzetildi.

Finanslıq hám qamsızlandırıw xızmetlerine salıstırǵanda járdemshi xızmetlerdiń ulıwma finanslıq xızmetler kólemindegi úlesi joqarı kórsetkishke iye emes hám ol 2,5 % ti quraydı.

Rawajlanǵan mámleketler tájiriyesi sonı kórsetedi, AKTnıń rawajlanıwı mámlekettiń básekige shıdamlılıq dárejesine tikkeley tásir etedi, sizge úlken kólemdegi maǵlıwmatlardı toplaw hám ulıwmalastırıwǵa múmkinshilik beredi, strategiyalıq dárejede basqarıw ushın úlken múmkinshilikler payda boladı.

AKTdan aktiv paydalanıw keń qamılǵan infratúzilmege tiykarlanǵan bolıp, ol eń zamanagóy úskeneler hám texnologiyalar menen úskenelestirilgen, joqarı kadrlar potencialına iye.

**Baylanıs hám málimleme xızmetleri
(2021- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında)**

2020- jıldıń yanvar-sentyabr aylarına salıstırǵanda

2021- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında baylanıs málimleme xızmetleriniń kólemi 329,7 mlrd. sum dáreje-sinde belgilendi.

Ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda bul túrdegi xızmetlerdiń ósim pátı 115,3 % ke jetti.

Kórsetilgen bazar xızmetleriniń ulıwma kólemdegi úlesi 5,6 % ti quradı.

**Baylanıs hám málimleme xızmetleri quramı, % te
(2021- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında)**

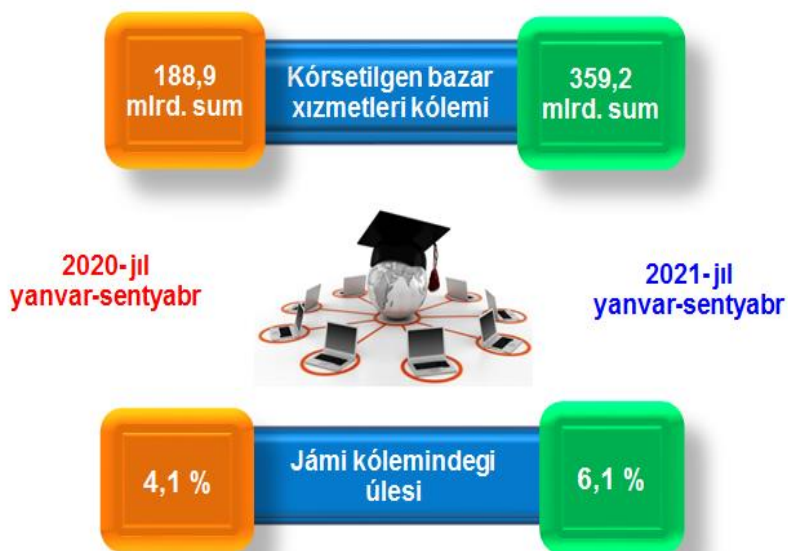

<p>Baylanıs hám málimleme xızmetleri kóleminde eń úlken úlesti telekommunikaciya xızmetleri (sımlı hám mobil baylanıs xızmetleri, Internet tarmaǵı, joldaslı baylanıs xızmetleri hám basqalar) iyelep, 94,4 % ti quradı.</p>	<p>Xızmetlerdiń ulıwma kólemindegi úlesinde kompyuter dástúrlew, másláhát beriw xızmetleri hám basqa járdemshi xızmetler - 1,1 %, basqa baylanıs xızmetleri - 0,6 %, baspa sóz xızmetleri - 2,9 %, sonıń menen birge, málimleme tarawındaǵı xızmetler - 1,0 % ti quradı.</p>
--	--

Soni aytıw kerek, puqaralardı joqarı sapalı hám qımbat emes baxalardaǵı tálim menen támiyinlew, jámiyet rawajlanıwın, onıń keleshegin anıq belgilep beretuǵın wazıypa bolıp tabıladı.

**Bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler
(2021- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında)**

2021- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler kólemi 359,2 mlrd. sumǵa jetip, bazar xızmetleri ulıwma kólemindegi úlesi 6,1 % ti quradı. Ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda ósim pátı 180,9 % ti quradı.

Jasaw boyınsha xızmetler kólemi, qısqa múddetli turar jay menen támiyinlew boyınsha kórsetilgen xızmetler (mıymanxanalar, oteller, moteller hám basqa turar jaylar) mánisin óz ishine aladı.

Jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetler
(2021- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında)

Ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetlerdiń ósim pátı 99,8 % ti quradı, olardıń kólemi bolsa 140,3 mlrd. sumǵa teń bolǵan.

Bul dáwirde olardıń bazar xızmetleri ulıwma kólemindegi úlesi 2,4 % ti quradı.

Aزیق-awqat hám ishimlikler menen támiyinlew boyınsha xızmetler - aزیق-túlik ónimleri hám ishimlikler jetkiziw boyınsha qoyılǵan ústemedен tısqarı, awqat tayarlawda isletilgen hám qayta islenbegen halda satılǵan ónimler mánisin óz ishine alıwshı aylanba mánisi bolıp tabıladı.

Jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetlerdiń quramı
(2021- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında)

Jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetlerdiń ulıwma kóleminde azıq-awqat hám ishimlikler menen támiyinlew boyınsha xızmetlerdiń úlesi 92,4 % menen ústinlik etedi.

2021- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında jasaw boyınsha xızmetler úlesi 7,6 % ti quradı.

Densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler kólemi bul -

densawlıqtı saqlaw mekemeleriniń medicinalıq hám sanitariya xızmetleri, sonıń menen birge, shólkemler hám medicina kárxanaları, poliklinikalar, klinikalar tárepinen kórsetilgen bazar xızmetleriniń mánisi bolıp tabıladı.

Densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler

(2021- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında)

2021- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı kólemi 71,9 mlrd. sumdı quradı. Xızmetlerdiń ulıwma kóleminde olardıń úlesi 1,2 % ti quradı. Ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda ósim pátı 136,1 % ti quradı.

Dáslepki maǵlıwmatlar

Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha kórsetilgen xızmetler, qarıydarlardıń dáramat dárejesi, diydi hám qálew-tileklerine qaray differenciyanadı.

Qala hám rayonlar kesiminde xızmetler islep shıǵarıw (2021- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında)

	Kólemi, mlrd. sum	Ótken jılǵa salıstırǵanda ósım pátı, % te	Xalıqtıń jan basına kórsetil- gen bazar xız- metleri kólemi, mıń sum
Qaraqalpaqstan Respublikası	5 925,8	121,1	3 067,8
Nókis q.	2 529,0	119,4	7 767,1
rayonlar:			
Ámiwdárya	318,5	122,5	1 572,8
Beruniy	349,1	119,9	1 785,6
Bozataw	27,1	132,9	1 242,1
Qaraózek	100,5	123,0	1 885,9
Kegeyli	102,0	129,2	1 392,2
Qońırat	744,7	124,5	5 646,0
Qanlıkól	88,1	124,0	1 698,1
Moynaq	58,8	122,2	1 803,3
Nókis r.	94,9	120,1	1 849,7
Taqiyatas	122,7	108,2	1 638,1
Taxtakópir	74,1	125,2	1 828,9
Tórtkúl	504,8	121,3	2 307,2
Xojeli	270,6	126,6	2 170,5
Shimbay	175,7	124,0	1 547,8
Shomanay	78,3	125,0	1 381,0
Ellikqala	286,9	120,8	1 762,3

Usınıń menen birge, joqarı kórsetkishler Nókis qalası (2529,0 mlrd. sum), Qońırat rayonu (744,7 mlrd. sum) hám Tórtkúl rayonlarında (504,8 mlrd. sum) gúzetildi.

Sonı aytıw kerek, zamanagóy Ózbekstannıń sociallıq-ekonomikalıq rawajlanıw keleshekleri, milliy hám jergilikli máplerdi esapqa alǵan halda, respublikanıń hár bir ekonomikalıq rayonu hám wálayatlarınıń barlıq resurslardan aqılǵa say paydalanıwına baylanıslı.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıw dárejesi xalıqtıń aymaqlıq jáne social jıldamlıǵın, jańa xojalıq aymaqların ózlestiriw, islep shıǵarıw natıyjeliligini hám materiallıq ónimler tutınıwın asırıwdı támiyinleydi.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kóleminiń hár ayda ósiwi gúzetilip atır.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetlerinin tiykarǵı ko'rsatkishleri

2021- jıldıń yanvar-sentyabr aylarında xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleriniń kólemi 3067,8 miń sumǵa jetti.

Ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda ósim pátı 119,6 % ti quradı.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi, - 3067,8 miń sum

Ósim pátı, 2020- jil yanvar-sentyabr aylarına salıstırǵanda, % te - 119,6 %

Kóleminiń ósiwi , 2020- jil yanvar-sentyabr aylarına salıstırǵanda, - 669,4 miń sumǵa

Qaraqalpaqstan Respublikası statistika basqarması

Dáslepki maǵlıwmatlar

Respublikada xızmetler tarawınıń rawajlanıwı xalıqtıń ósip baratırǵan tólew qábileti hám jeńilliklerine, atap aytqanda, informacion-kommunikaciya texnologiyalarınan paydalanǵan halda, ásirese zamanagóy xızmet túrlerine bolǵan qarıydarlar talabın qandira alatuǵın kishi biznestiń rawajlanıwına baylanıslı.

Basqasha etip aytqanda, bir tárepden xızmetlerdi islep shıǵarıw kólemine úy xojalıqları dáramatları hám jeńillikler, xızmetlerge tarifler, basqa tárepden investiciyalar, salıq, pul-kredit hám mámleket siyaseti, ilimiy-texnikalıq siyaset, sonıń menen birge, kishi biznestiń rawajlanıwı sıyaqlı faktorlar tásir etedi.

Xızmetler tarawı statistikasınıń bólimi
Tel.: 61-224-92-15